

Varför är kemikalier i möbler en utmaning?

Anna Strid och Tonie Wickman, rådgivare Substitutionscentrum

Farliga kemikalier

Allt består av kemikalier ..

Kemikaliers farliga egenskaper

CMR-ämnen

Cancerframkallande

- kan orsaka cancer

Mutagena

- kan skada arvsmassan

Reproduktionstoxiska

- kan störa fortplantningsförmågan

PBT-ämnen + vPvB-ämnen

Persistenta

- långlivade ämnen

Bioackumulerande

- ämnen som ansamlas i organismer

Toxiska

- giftiga ämnen

Kan även ha andra egenskaper, till exempel **hormonstörande**, **allergiframkallande** och **ozonnedbrytande**.

Finns där de inte bör finnas ...

Lagstiftning

Alla kemikalier med **farliga egenskaper** är ännu **inte reglerade** i lagstiftningen

Kemikalier med miljö-
och/eller hälsofarliga
egenskaper

Reglerade kemikalier

"Alla"
kemikalier

Var i kemikalielagstiftningen regleras de **farliga kemikalierna**?

Kandidatförteckningen
SVHC-ämnen
INFORMATION

REACH
Bilaga 14
TILLSTÅND

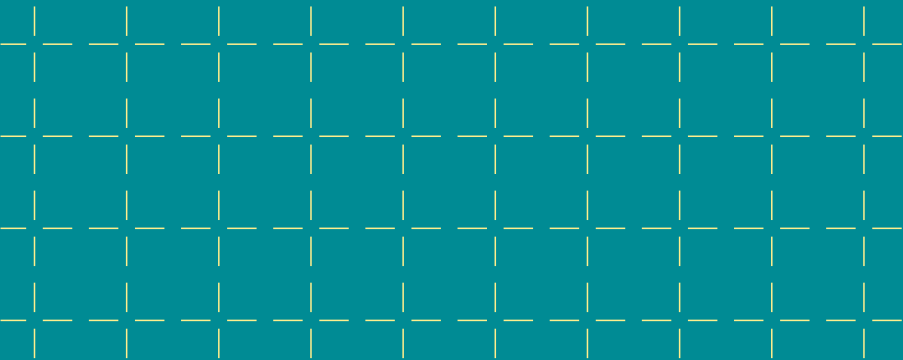
REACH
Bilaga 17
BEGRÄNSNINGAR

POP-förordningen, förbjuder eller begränsar
användningen av **långlivade organiska föreningar**

Användning

Ämnen med **farliga egenskaper** fyller oftast **en funktion**

Smuts- och vattenavvisande

Exempel: PFAS

Flamskyddsmedel

Exempel: Bromerade och klorerade föreningar

Mjukgörare

Exempel: Ftalater

Lösningsmedel

Exempel: I färg, lack och lim

Möbler

Ha koll på kemikalieinnehåll

Textil och konstläder

Flamskydd

Färg

Process-
kemikalier

Polyuretan-
kemi

Ytbehandling

Lim och lack och ytbehandling

VOC

Formaldehyd

Biocider

Sexvärt
krom

Lösningsmedel

Plast och elastomerer, inklusive möbelskum

UV-
stabilisatorer

Mjukgörare

Flamskydd

Polyuretan-
kemi

Klorparaffiner

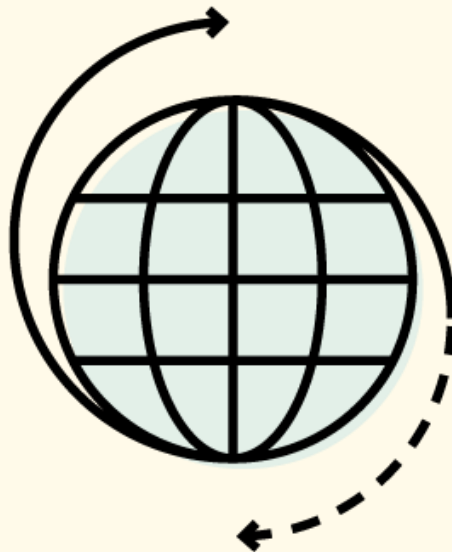

På gång

Initiativ som kommer leda till en uppstyrning av kemikalieinnehåll

- Ökat globalt intresse
- Utveckling av lagstiftning
- Krav på informationsflöde, blockchain-spårbarhet
- EU: Kemikaliestrategi och Green Deal

- Giftfritt förutsättning för cirkulerat
- Sverige: Giftfritt från början och strategi för cirkulär ekonomi och giftfria materialflöden
- Svenska företag i fronten

Exempel på användbara verktyg

- Miljömärkning och certifiering
- Svanen, Möbelfakta, Oekotex, bedömnings-system för byggvaror, Upphandlings-myndighetens kriterier

- Kemikalieinspektionens PRIO – ett verktyg för substitution
- ChemSecs Marketplace
- GreenScreen
- Substitutionscentrum.se